

Landelijk Nederland

De landelijke gebieden liggen vooral in de perifere provincies Groningen, Friesland en Drenthe in het noorden en Zeeland in het zuidwesten. Met uitzondering van Drenthe zijn die provincies ook de landbouwprovincies bij uitstek. Rijk aan natuurgebieden zijn die provincies niet. Dit geldt vooral voor Groningen en Zeeland. Overigens kent Zeeland wel het grootste winkelaanbod in de detailhandel.

Volgens internationale maatstaven is Nederland sterk verstedelijkt. Hier leven maar relatief weinig mensen in het landelijk gebied, namelijk twaalf procent van de bevolking. Daarvan woont ongeveer de helft in gebieden met een verspreide bebouwing, de andere helft is woonachtig in kleine kernen.

Periferie

Het landelijk gebied is zeer ongelijk over het land verspreid. In de Randstadprovincies komt dit nauwelijks voor. Het aantal personen in het landelijke gebied varieert daar van vijf procent in Zuid-Holland tot acht procent in Utrecht.

In de perifeer gelegen provincies in het noorden en zuidwesten daarentegen is het wonen in en landelijke omgeving veel omvangrijker. Vooral Friesland is een landelijk provincie. Eén op de drie inwoners woont daar in het landelijk gebied: eenderde in verspreide bebouwing en tweederde in een kleinere kern. De percentages in de andere perifere provincies variëren van 24 in Groningen tot 28 in Drenthe. Drenthe is overigens de enige provincie waarin de inwoners in het landelijk gebied ongeveer gelijk verdeeld zijn over de kleine kernen en de verspreide bebouwing. Groningen en Zeeland lijken in dit opzicht meer op Friesland.

... en het landbouwgebied

De meest landelijke provincies zijn overwegend ook de provincies met de grotere landbouwgebieden. Dit is met name het geval in Groningen, Friesland en Zeeland. Van elke honderd hectare land is daar ongeveer zeventig hectare in gebruik voor landbouwdoeleinden. In Drenthe is dat tien hectare minder. Met uitzondering van Flevoland en Overijssel is in de andere provincies ongeveer de helft van het grondgebied bestemd voor de landbouw. In Flevoland is dat 65 procent; in Overijssel één procent minder.

Groningen en Zeeland natuurarm

Van de vier meest landelijke provincies zijn Groningen en Zeeland natuurarm. In Groningen beslaan bossen en natuurlijke terreinen maar vier procent van het grondgebied, in Zeeland zes procent. Ook Friesland ligt met elf procent van het grondgebied aan natuur onder het landelijk gemiddelde (dertien procent).

Gelderland daarentegen is de provincie met het grootste oppervlak aan natuur. Bijna een kwart van het grondgebied bestaat daar uit bos of natuurlijk terrein. Van de overige provincies is Zuid-Holland ook natuurarm. Bos en natuurlijk terrein beslaan daar zeven procent van het grondgebied. Van de andere provincies ligt Noord-Holland iets onder het landelijk gemiddelde; de andere provincies rond dat gemiddelde.

Zeeland: veel winkels

Opmerkelijk genoeg is het aanbod aan winkels in de detailhandel in het landelijk Zeeland het grootst. Die provincie telt namelijk 81 winkels per tienduizend inwoners in deze branche. In Drenthe daarentegen is dat winkelaanbod laag: 58 per tienduizend inwoners. In dit opzicht wordt Drenthe alleen overtroffen door Flevoland. Daar is het aanbod nog kleiner: 39 winkels per tienduizend inwoners. Het winkelaanbod in Groningen en Friesland ligt rond het landelijk gemiddelde (66 per tienduizend inwoners).

Na Zeeland hebben Noord-Holland en Limburg het grootste winkelaanbod. Per tienduizend inwoners zijn daar 74, respectievelijk 73 winkels aanwezig. Het winkelaanbod in de overige provincies varieert van 62 in Utrecht tot 68 per tienduizend inwoners in Noord-Brabant. ◀

Mathieu Vliegen en Bert Erwich